

ISC
۰۱۲۲۰-۵۹۴۰۴

نخستین کنفرانس ملی

کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

چالش ها و راهکارهای نوین در مدیریت، حسابداری و صنعت بیمه

زمان برگزاری: ۱۴۰۲/۰۷/۲۰
MCII-conf.ir

بررسی تاثیر نوسانات سود بر تاخیر گزارش حسابرسی

مهدی رضاپور

کارشناس ارشد حسابداری

نویسنده مسئول: نام (sobhan1515@yahoo.com)

چکیده: زمان ارائه اطلاعات، سودمندی اطلاعات ارائه شده را تعیین می کند و افشای به موقع اطلاعات مربوط، مانع از بی خبری از وقایع مهمی می شود که ممکن است چشم انداز آتی واحد تجاری را کامل تغییر دهد. تأثیر تأخیر گزارش حسابرسی بر تصمیمات سرمایه گذاران، موجب انجام پژوهش هایی متعدد بمنظور بررسی عوامل موثر بر تأخیر گزارش حسابرسی شده است. بر همین اساس پژوهش حاضر درصدد است تا به بررسی بررسی تاثیر نوسانات سود بر تاخیر در ارائه گزارش حسابرسی بپردازد. در این راستا با توجه به محدودیت های اعمال شده داده های ۱۱۵ شرکت برای دوره زمانی ۵ساله از سال ۱۳۹۶ تا ۱۴۰۰ با استفاده از الگوی رگرسیون چند متغیره و داده های ترکیبی، آزمون و تجزیه و تحلیل شد. یافته های فرضیه اول پژوهش حاکی از آن است که نوسانات سود بر تاخیر در گزارش حسابرسی تاثیر مثبت و معناداری دارد.

کلمات کلیدی: تاخیر در گزارش حسابرسی؛ به موقع بودن گزارش حسابرسی؛ نوسانات سود.

۱. بیان مساله

سود گزارش شده از جمله اطلاعات مالی مهمی است که در هنگام تصمیم گیری توسط افراد در نظر گرفته می شود. تحلیل گران مالی عموماً سود گزارش شده را به عنوان یک عامل برجسته در بررسی ها و قضاوت های خود مد نظر قرار می دهند. همچنین سرمایه گذاران برای تصمیمات سرمایه گذاری خود بر اطلاعات مندرج در صورت های مالی واحدهای اقتصادی خصوصاً سود گزارش شده اتکا می کنند. براساس چارچوب نظری گزارشگری مالی، اهداف اصلی گزارشگری مالی ارائه اطلاعات برای استفاده کنندگان به منظور ارزیابی مبلغ، زمان بندی و ریسک جریان های نقدی آتی شرکت می باشد. صورت سود و زیان به عنوان یکی از صورت های مالی اساسی و سود به عنوان نتیجه این صورت مالی، جهت ارزیابی و پیش بینی آینده شرکت به کار گرفته می شود. یکی از موارد مهم برای استفاده کننده گان صورت های مالی پیش بینی سود های آتی شرکت می باشد. عوامل مختلفی در پیش بینی سود های آتی می تواند مدنظر قرار گیرد. تعیین و بررسی عوامل اصلی جهت پیش بینی سود های آتی از اهمیت فراوانی برخوردار می باشد (سلیمانی وهمکاران، ۱۳۹۸).

براساس یک دیدگاه و عقیده کلی، سود های پرنوسان دارای قابلیت پیش بینی کمتری می باشد. براساس پژوهش گراهام و همکاران که بر روی ۴۰۰ مدیر مالی پرداخته بودند؛ ۳۹ درصد از پاسخ دهندگان طرفدار سود های هموار و کم نوسان بوده و عاقله ای به سود های پرنوسان نداشتند زیرا ۳۴ درصد آنها معتقد بودند که نوسانات سود، قابلیت پیش بینی سود های آتی را کاهش می دهد. به علاوه سود به عنوان متغیر اصلی مدل های ارزشیابی سهام شرکت از اهمیت به سزایی برخوردار است و پژوهش های گذشته نشان می دهند که نوسان پذیری سود، قابلیت پیش بینی سود را می کاهش دهد. همچنین تحقیقات قبلی نشان می دهد حسابرسان نوسانات سود را تحت تأثیر ریسک می دانند و تلاش را برای پاسخگویی به ریسک تنظیم می کنند، بنابراین انتظار می رود رابطه ای بین نوسانات سود و تأخیر گزارش حسابرسی وجود داشته باشد. برایان و میسون (۲۰۲۰) استدلال می کنند که حسابرسان می توانند سطوح بالاتر یا پایین نوسانات سود را به عنوان افزایش خطر درک کنند. پژوهشگران خاطرنشان می کنند که حسابرسان ممکن است نوسانات بیشتر سود را به عنوان افزایش ریسک در نظر بگیرند زیرا (۱) سودی که نوسان بیشتری دارد و بنابراین کمتر قابل پیش بینی است (دیچف و تانگ، ۲۰۰۹) "احتمالاً اختلافات زیادی بین انتظار